

Rijksoverheid

Dashboard & Sneller Reageren

Verkennd onderzoek

Door (10)(2e)

Programma Manager

Datum 10 juli 2020

Debrief

Doelen & ambities dashboard & sneller reageren

Kamerbrief (20 mei 2020): *"We moeten voorkomen dat het virus opnieuw om zich heen grijpt. Zodat we als het ware razendsnel nieuwe brandjes blussen, zonder dat de brand overslaat naar de rest van het huis."*

Persconferentie zei minister de Jonge: *"We kijken nu te veel in de 'achteruitkijkspiegel', terwijl je vooruit moet kijken om te kunnen sturen"*

Uit kamerbrief (24 juni 2020):

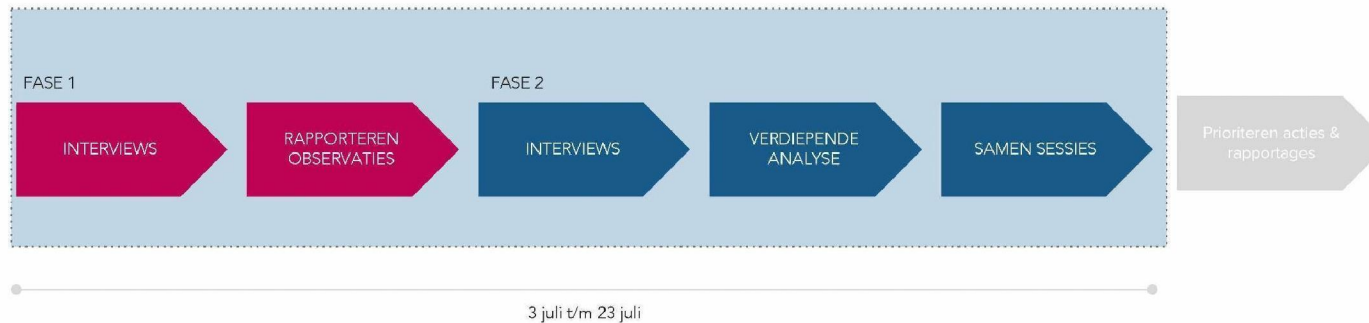
- *Het dashboard is een belangrijk instrument om maximaal zicht op en inzicht te houden in de verspreiding van het coronavirus*
- *Het is de bedoeling dat het dashboard ons de komende periode een steeds scherper en completer beeld geeft van de verspreiding van het virus.*
- *Daarvoor is het ook essentieel dat ook de signaleringsprocessen goed georganiseerd zijn zodat snel opgeschaald kan worden waar nodig*

Scope Quick Scan

Dashboard, sneller reageren, samen werken aan “data voor actie”

Verkenning belemmeringen en kansen:

1. Doel en doelgroepen dashboard.
2. Data en expertise om signalering te ondersteunen
3. Samenwerking en versterking van de organisaties.

Samenvatting - belangrijkste observaties

Wat gaat er goed

1

GOEDE VIBE

Positieve instelling en vertrouwen bij alle respondenten van alle betrokken partijen

2

BOUWEN OP SOLIDE BASIS & EXPERTISE RIVM

Ervaring, integriteit en expertise RIVM van wereldniveau.

3

PUBLIEKE ONTVANGST DASHBOARD & AMBITIE

Product en narratief minister tot dusver goed ontvangen zowel bij het publiek als binnen de kolom.

4

FLEXIBILITEIT EN SNELHEID

Data is sneller geïntegreerd in beleidsproces, door de druk om snel te handelen in de huidige crisisstructuur.

Samenvatting - belangrijkste observaties

Waar liggen de kansen?

1

JUISTE PRODUCT VOOR JUISTE DOELGROEP

Behoeftes en doelen van de verschillende doelgroepen beter onderscheiden om tot een strategie voor relevantere productoplossing(en) te komen.

2

DATA UITWISSELEN

Centraal toegankelijk maken van alle data voor de betrokken partijen (regionaal en nationaal) om vanuit hun bestaande rol sneller te kunnen reageren.

3

SAMENWERKING OPTIMALISEREN

Verhelderen gemeenschappelijk doel van alle betrokken partijen met als doel om tot heldere rolverdeling en verantwoordelijkheden te komen.

4

DATA VOOR ACTIE

Zo snel mogelijk reageren bij een uitbraak d.m.v. data-analyse en menselijke expertise op regionaal en nationaal niveau.

Wat moeten we nog uitzoeken?

→ **Verkenning lokale informatie behoeften GGD en andere actoren.**

Wat willen ze gebruiken en wat moet verzameld worden?

→ Inschatting huidige data- en technische infrastructuur RIVM & GGD

→ **Ontsluiten bestaande data**

Kennis van de wetenschap en tech community verkennen (week 2 en 3)

→ Worden er nu crisisprocessen ingericht o.b.v. dashboard?

→ **Onduidelijk nieuwe indicatoren voor dashboard**

Hoe worden nieuwe indicatoren toegevoegd?

→ **Internationale inzichten verkennen**

Er lijkt behoefte te zijn bij RIVM om allerlei inzichten uit het buitenland - zowel sneller reageren als predictive - te analyseren en te filteren.

→ Samenwerking met wetenschap verkennen

Gezamenlijke sessie RIVM - VWS – woensdag Bilthoven

Aanwezig:

Communicatie:

(10)(2e)

Cijfers:

(10)(2e)

(10)(2e)

Sturing:

(10)(2e)

Dashboard:

(10)(2e)

(10)(2e)

Facilitator: Tamas / Extern?

Analyse: Jasper

Agenda

14:30

Wanneer zijn we succesvol?

-> Gezamenlijk verhaal: doel

15:15

Wie is waar van?

-> Verantwoordelijkheden benoemen en

onderscheiden

PAUZE

15:45

Hoe gaan we het dan doen

per onderdeel

16:30

terugkoppeling sub groepen en vervolg afspraken

Wie hebben we gesproken?

Lijst geïnterviewden fase 1

Naam	Organisatie	Rol
(10)(2e)	RIVM – EPI	
(10)(2e)	RIVM – EPI	
(10)(2e)	RIVM – CIB	
(10)(2e)	RIVM	
(10)(2e)	VWS	
(10)(2e)	GGD Flevoland	
(10)(2e)	VWS	
(10)(2e)	VWS	
(10)(2e)	VWS	
(10)(2e)	Instituut Fysieke Veiligheid	
(10)(2e)	GGD / GHOR	
(10)(2e)	CBS	

Rijksoverheid

Detailuitwerking vier aandachtsgebieden

1. Strategie en Doel

Kans

Behoeftes doelgroepen en doelen beter onderscheiden in product portfolio (o.m. open data, info voor beleid, dashboard) en strategie om dat te bereiken.

Respondenten quick scan

"Meer sturing en regie VWS is nodig; wat zijn doelen dashboard en voor wie?"

"duiding moet eenduidig" [en] "lokale besluiten"

"narratief moet kloppen"... "eenduidig verhaal"

"het rennen gaat maar door"

Gebruikers dashboard

Nederlanders: "te veel informatie", "werkt wel lekker", "ziet er mooi uit"

Beleids-informatiespecialisten: "informatie op dashboard weten we al; niet gedetailleerd genoeg"

Observaties onderzoekers:

Een tussenruimte voor data analyse op persoonsniveau tbv. uittrappen vuurtjes gaat helpen

1 app voor 1 ding -> meer flexibiliteit en geen kerstboom met te veel slingers

'Het dashboard' en 'vroegsignalering' is politieke taal en moet in de uitvoering scherper worden gedefinieerd. welk product voor wat?

2. Robuuste samenwerking

Kans

Verhelderen van kaders, ruimte, rollen en processen, zowel tussen beleid, wetenschap en uitvoering om goed samen te werken en mission creep te voorkomen.

Respondenten quick scan

"Ideaal zou zijn als iedereen weet wie van wat is...Hoe? Met wat meer tijd, de juiste overleggen en daarin de juiste mensen."

"Wees transparant over wat en hoe je het doet (beleid), niet alleen transparantie over cijfers"

"rollen en verantwoordelijkheden nu niet helder gedefinieerd tussen VWS en RIVM"

"RIVM heeft stappen gezet...maar dat zouden we allemaal moeten doen"

"Best practices delen tussen lokale spelers"

Publieke narratief

RIVM adviseert onafhankelijk en VWS maakt beleidsafweging en bepaalt richtlijnen.

Risico: Integriteit VWS en RIVM over cijfers ter discussie door 'schijn van belangenverstrengeling'

Risico: Verschil tussen verwachting publiek (vooruitkijken met dashboard) en technische mogelijkheden (voorspellen)"

Observaties onderzoekers

"Proces, samenwerking en helderheid tussen actoren bepaalt of dashboard lange termijn een succes kan worden"

3. Uitwisselbare data

Kans

In gezamenlijkheid gebruik maken van alle beschikbaar data op een veilige, doelmatige en transparante manier die alle spelers (regionaal en nationaal) versterken in hun rol.

Observaties respondenten

"allerlei gemeenten maken nu eigen dashboards met net andere definities of cijfers"

"praktische zaken data delen en persoonsgegevens zijn op te lossen met juiste expertise en urgentie"

"Discussie data delen loopt vaak vast in details"

Observaties onderzoekers

De volwassenheid van GGD's lijkt te laag te zijn om met data sneller uitbraken te verklaren en in te dammen. Op basis van dashboard alleen gaat dit ook niet lukken. Er lopen veel initiatieven die te weinig onderlinge afstemming hebben. Er lijkt vraag te zijn vanuit GGD's tot uniforme geprepareerde open data maar de informatiebehoefte moet nog verder worden uitgediept.

4. Naar data voor actie

Kans

Sneller reageren mogelijk maken voor een event based uitbraak analyseren en mbv. data (patronen, CBS, vb. studenten) en expertise op regionaal en nationaal niveau.

Observaties respondenten

Handelingsperspectief obv data (data voor actie) dient centraal te staan.

Indicatoren dashboard nu 'indicator based warnings': dragen bij aan doel: zo goed mogelijk beeld geven om de verandering in de epidemie weer te geven. vb. indicator based: rioolwater surveillance.

"door breder te meten kunnen we een nieuwe golf ook beter bestrijden"

We moeten gebruik blijven maken van de huidige processen en expertise, zo min mogelijk nieuwe acties obv data in dashboard.

'event based' indicatoren staan nu niet in dashboard en zijn heel lastig te voorspellen.

Observaties onderzoekers

Alle elementen zijn in de basis aanwezig voor een gezamenlijk platform om data te delen en analyseren op regionaal en nationaal niveau. Nu hangen inzichten soms tussen regionaal en nationaal in en is er vast proces om elkaar op de hoogte te stellen. Obv. dataverrijking en -analyse kunnen Respons Teams of regionale onderzoek worden ondersteund. Dit gaat bijdragen aan sneller 'uittrappen van lokale vuurtjes' en in bredere zin data voor actie binnen de witte kolom.

Rijksoverheid

Bijlages

Om doelen te behalen is iig nodig: randvoorwaarden

- a. Scherpe doelstelling nav. "het dashboard"
 - i. Wat wil je meten?
 - ii. Wat ga je er mee doen?
 - iii. wat wil je er mee vertellen?
- b. Data op orde (in de context voor gebruik)
- c. Governance: verantwoordelijkheden, checks & balances, processen.
- d. Doelmatigheid: wat ga je doen met welke informatie en hoe wordt deze verwerkt?
- e. Verantwoordelijkheden mbt. acties nav. vindingen uit data.

Wie spreken we in week 2?

Interviews fase 2 - (rood is nog niet gepland)

Naam	Organisatie	Rol
(10)(2e) (10)(2e)	Uva	Emeritus Hoogleraar (voormalig OMT)
	Assistant Professor	
(10)(2e)	RIVM	Open data en tech expert
	Gotheborg	Zweeds modelleur
(10)(2e)	California	
	Tu / Eindhoven	
(10)(2e)	Tu / Delft	
(10)(2e)	Rijksuniversiteit Groningen	
(10)(2e)	Min VWS	Beleidsmaker ZonMW
	Min VWS	over Rioolwater
	Min VWS	doel

Welke vragen zijn er gesteld in fase 1?

Doel	Vragen
Beeld en wens op te halen voor de (midden)lange termijn wensen voor het corona dashboard	• Wat zou het doel/doelen moeten zijn? • Welke doelgroepen zijn te onderscheiden? • 1 of meerdere dashboards? • Welke databases als basis voor het dashboard? • Hoe bewaken we en zorgen we ervoor dat de data kloppen? • Is het ideaalbeeld van het dashboard: <i>descriptive, prescriptive of predictive</i>? • Hoe flexibel en open kan het dashboard zijn?
Belemmeringen en kansen voor meer gedetailleerde data gedreven vroegsignalering van uitbraken te identificeren. Hierbij wordt in het bijzonder gekeken naar de potentie om verbanden in virusuitbraken te analyseren per doelgroep of locatie	• Wat gaat al goed? • Welke data, technische infrastructuur en processen zijn nodig? Hoe verhoudt dit zich t.o.v. nu? • Welke kansen liggen er? • Welke ideeën of ervaringen van buiten kunnen ons op weg helpen? • Welke technische infrastructuur en data zijn nodig?
Reflectie op huidige processen, rollen en verantwoordelijkheden	• Waarom juist deze informatie van partners in het dashboard? • Wie doet momenteel wat? • Wie gaat waar over? • Wie heeft welke focus? • Waar liggen de grenzen in verantwoordelijkheden en acties? • Wat is het gemeenschappelijke doel?

grote lijn observaties (zeer voorbarig)

aan de bel trek variant SNAP DIT NIET

Ambities lokaal early warnings uittrappen mbv. dashboard van minister kunnen met huidige opzet, processen & data maturity niet worden behaald

"Overdracht dashboard VWS aan RIVM" is afgeleide van keuzes over doel, doelgroepen, definitie verantwoordelijkheden ,portfolio en beleidsprioriteit. Als rollen en processen helder worden kan ieder zijn expertise kwijt. Deel zal altijd gezamenlijke verantwoordelijkheid blijven.

Processen lopen allemaal zeer informeel en zijn geënt op crisis fase 1. Truc is in fase 2 om nieuwe Balans te vinden tussen snelheid/flexibiliteit en robuustheid/betrouwbaarheid/uitlegbaarheid.

positief geframed

Om met data uit dashboard sneller lokaal op signalen te kunnen reageren is meer robuust proces, helderheid over rollen en extra data kennis/kunde nodig

Vragen voor (10)(2e)

minister informeren over Conclusie op slide 11? *NEE. Daar moet een aanpak / voorstel naartoe*

Willen we dat crisis structuur obv dashboard gaat handelen? oa. acute en langdurige zorg?
Ja het moet meer integraal worden. Dus meer betrekken

Sessie met RIVM hoe? *Wanneer? Want dat wordt op korte termijn wel ingewikkeld.*

- *Zie volgende slide*

Gezamenlijke sessie projectgroep - vrijdag

AGENDA

- 14:30 Presentatie Quick Scan
 Feedback
 Wanneer ben je succesvol?
- 15:15 Wie is waar van? -> Verantwoordelijkheden benoemen en
onderscheiden

PAUZE

- 15:45 Hoe gaan we het dan doen
 per onderdeel
- 16:30 terugkoppeling sub groepen en vervolg afspraken

Observaties (hier dingen die we elders niet kwijt kunnen maar wel heel belangrijk zijn)

Professionalisering governance nodig (data leveringsovereenkomsten etc) en eenduidige, heldere juridische standpunten omtrent privacy om vertragingen (bewust of onbewust) te verminderen.

Handelingsperspectief obv data (data voor actie) dient centraal te staan.

Twee soorten signalen uit data (b.v. riool- en patroonanalyse): inductief (uit de data) en deductief (gesteund door data).

Transparant zijn over wat en hoe je het doet (beleid), niet alleen transparantie over cijfers

Vooruitkijken in praktijk betekent situatie nu zo goed en snel mogelijk duiden en daarmee toekomst inschatten

~~Dashboard team en projectgroep zijn geen team en geen groep~~

Observaties (hier dingen die we elders niet kwijt kunnen maar wel heel belangrijk zijn)

Voeg uitleg toe waar signaalwaarde vandaan komt. Beleid vraagt, RIVM adviseert, vloeit weer voort uit doelstellingen kabinet (bepaald niveau handhaven). Omdat het beleidsdoel nu corona elimineren is, is er eigenlijk heel weinig bandbreedte in huidige signaalwaarde. -> transparantie hierover is hard nodig

Drukbezette specialisten VWS, RIVM hebben allerlei proces taken naast inhoudelijke die hun van hun eigenlijke werk afhouden. kans om scherper proces en inhoud te gaan scheiden

-> ? rol en verantwoordelijkheid dashboard team t.o.v. gebruikelijke lijnen nog niet ingevuld?
Levert dubbel werk op en minder strakke processen.
(enthousiasme en nieuwsgierigheid of omdat minister wil sturen op dat dashboard)

Betere coördinatie binnen VWS nodig tussen directies ?

Er is een sterke behoefte aan sturing vanuit VWS bij alle niet VWS geïnterviewden

Wat is nodig komende 6/9 maanden?

Deliverables

Proces mijlpalen

Prioritering week 2 en 3 obv. feedback stakeholders

1. Beperk de scope het is vrij veel
2. Focus op buitenland, daar worden meeste nieuwe inzichten verwacht
3. Grote woorden en concepten kunnen leiden tot onbegrip
leiden, focus op praktische zaken waarin stakeholders elkaar
en werk aan gemeenschappelijke taal en doel
4. alignment tussen VWS en RIVM is meest hard nodig;
alignment met rest (stakeholders) volgt daar uit
5. Blik infectieziekten specialisten mist nog in opzet ->
ingevuld